

Sygn. akt I ACa 895/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 maja 2017 roku

Sąd Apelacyjny w Szczecinie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSA Małgorzata Gawinek (spr.)
Sędziowie:	SA Danuta Jezierska SA Wiesława Kaźmierska
Protokolant:	sekr.sądowy Emilia Startek

po rozpoznaniu w dniu 27 kwietnia 2017 roku na rozprawie w Szczecinie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

przeciwko Skarbowi Państwa - Sądowi Okręgowemu w S.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 11 lipca 2016 roku, sygn. akt I C 1195/15

I. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie pierwszym i trzecim w ten sposób, że powództwo oddala i odstępuje od obciążania powódki kosztami procesu należnymi stronie pozwanej;

II. odstępuje od obciążania powódki kosztami procesu w postępowaniu apelacyjnym należnymi stronie pozwanej.

Wiesława Kaźmierska Małgorzata Gawinek Danuta Jezierska

Sygn. akt I ACa 895/16

UZASADNIENIE

Powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. 16 października 2015 wystąpił z pozwem o zasądzenie od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w S. kwoty 6.076,11 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu, podając, że w sprawie II Cz 1855/14 Sąd Okręgowy w Szczecinie po rozpoznaniu sprawy ze skargi wierzyciela, powoda w niniejszym procesie, na czynności komornika (postanowienia z 16 kwietnia 2014 w przedmiocie ustalenia kosztów egzekucji), na skutek zażalenia komornika na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z 15 lipca 2014 wydał - wskutek błędnej wykładni i zastosowania art. 49 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997

r. o komornikach sądowych i egzekucji - niezgodne z prawem orzeczenie, w wyniku czego powód poniósł szkodę w wysokości 6.076,11 zł.

Pozwany Skarb Państwa - Sąd Okręgowy w S. wniósł o oddalenie powództwa, wskazał, że całkowicie podziela argumentację Sądu Okręgowego wyrażoną w postanowieniu z 24 października 2014 wydanym w sprawie II Cz 1855/14 dotyczącą uznania, że w jej realiach jako niecelowe należało ocenić wszczęcie przez wierzyciela postępowania egzekucyjnego obejmującego przedawnione roszczenie.

Sąd Okręgowy w Szczecinie wyrokiem z 11 lipca 2016 zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 5.017,75 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 5 stycznia 2016 (pkt I), oddalił powództwo w pozostałej części (pkt II), zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.031,22 zł tytułem kosztów postępowania (pkt III).

Sąd ten ustalił, że powód złożył 23 lutego 2013 do Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przeciwko dłużnikom M. S. i M. J. w celu wyegzekwowania od nich na podstawie tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty Sądu Rejonowego w Szczecinie z 7 października 1998, sygn. akt VIII Gz 73/12, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności 30 listopada 2012, następujących kwot:

- 28.932,91 zł z ustawowymi odsetkami od 11 grudnia 1997,
- 2.034,40 zł tytułem kosztów procesu,
- 127 zł tytułem kosztów postępowania klauzulowego,
- 90 zł tytułem kosztów postępowania zażaleniowego.

Powód nabył egzekwowaną wierzytelność od (...) S.A. w P. w roku 2011. Zbywca wierzytelności nie był pierwszym wierzycielem sprzedanej powodowi wierzytelności. Sam nie składał wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przeciwko dłużnikom i nie miał wiedzy na temat postępowań prowadzonych przez jego poprzedników poza tym, że żadna należność na poczet zasądzonych kwot nie została dotąd wyegzekwowana. Z dokumentów, które okazał powodowi wynikało, że była prowadzona egzekucja co najmniej co do części wierzytelności w kwocie 2.000 zł.

Po wszczęciu egzekucji dłużnik M. S. złożył do Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie pozew o pozbawienie wykonalności nakazu zapłaty z dnia 7 października 1998r., sygn. akt XI GC 222/13, wskazując jako podstawę przedawnienie roszczenia. Sąd Rejonowy Szczecin - Centrum w Szczecinie zabezpieczył na jego wniosek powództwo poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego. M. S. 18 marca 2013 złożył do komornika wniosek o zawieszenie postępowania egzekucyjnego, a 21 marca 2013 komornik uwzględniając ten wniosek postępowanie zawiesił. Zanim jednak do tego doszło, komornik zdążył już zająć wierzytelności dłużnika i pobrać środki pieniężne na poczet egzekwowanej należności. Środków tych nie przekazał jednak powodowi, ale złożył je do depozytu sądowego w związku z zabezpieczeniem przez Sąd roszczenia dłużnika.

Wyrokiem z 18 listopada 2013 Sąd Rejonowy Szczecin - Centrum pozbawił wykonalności nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym wydany przez Sąd Rejonowy w Szczecinie 7 października 1998, w części wobec M. S. co do kwoty należności głównej w wysokości 26.932,91 zł oraz odsetek ustawowych od kwoty 28.932,91 zł. M. S. 15 kwietnia 2014 wniósł o umorzenie postępowania egzekucyjnego w części, w jakiej tytuł wykonawczy został pozbawiony wykonalności, zasądzenie na jego rzecz kosztów zastępstwa w postępowaniu egzekucyjnym i zwrot zajętych środków pieniężnych.

Postanowieniem z 16 kwietnia 2014 Komornik podjął zawieszone postępowanie (pkt 1), umorzył na podstawie art. 825 kpc postępowanie przeciwko dłużnikowi M. S. w części, co do egzekucji należności głównej w kwocie 26.932,91 zł oraz odsetek ustawowych od kwoty 28.932,91 zł (pkt 2), ustalił koszty egzekucji: opłaty stosunkowe na kwotę 4.987,75 zł oraz wydatki gotówkowe na kwoty 4,90 zł i 53,46 zł i obciążył nimi w całości powoda jako wierzyciela (pkt 3 a i b),

wezwał powoda do zapłaty kosztów egzekucji w wysokości 5.046,11 zł w terminie 7 dni na konto komornika (pkt 4), przyznał dłużnikowi 900 zł tytułem kosztów zastępstwa w postępowaniu egzekucyjnym (pkt 5).

Odnosnie ustalonej opłaty egzekucyjnej i obciążenia nią wierzyciela Komornik w uzasadnieniu postanowienia wskazał, że stosownie do treści art. 49 ust. 2 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji z dnia 29 sierpnia 1997r., w przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela komornik pobiera od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 5% wartości świadczenia pozostałego do wyegzekwowania, jednak nie niższej niż 1/20 i nie wyższej niż dziesięciokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. W przypadku niecelowego wszczęcia postępowania egzekucyjnego opłatę tę uiszcza wierzyciel. Na dzień umorzenia postępowania egzekucyjnego wartość świadczenia pozostałego do wyegzekwowania w sprawie stanowi kwotę 99.755,99 zł (26.932,91 zł należność główna + 72.832,08 zł odsetki) a przeciętne wynagrodzenie miesięczne zgodnie z art. 33 ust. 1 powołanej wyżej ustawy wynosi 3.191,90 zł.

Powód wniósł w przepisany termin skargę na to postanowienie Komornika, zaskarżając je w części, a mianowicie, co do pkt 3 dotyczącego ustalenia opłaty egzekucyjnej, wydatków gotówkowych i obciążenia nimi wierzyciela. W uzasadnieniu skargi powód podniósł, że brak było przesłanek do obciążenia go opłatą stosunkową, gdyż art. 49 ust. 4 u.k.s.e. odsyłając do obowiązku uiszczenia przez wierzyciela opłat nie obejmuje umorzenia postępowania egzekucyjnego z innych przyczyn niż na wniosek wierzyciela i wskutek jego bezczynności.

Postanowieniem z 25 lipca 2014 Sąd Rejonowy Szczecin - Centrum w Szczecinie po rozpoznaniu skargi powoda zmienił zaskarżone postanowienie w ten sposób, że uchylił rozstrzygnięcie zawarte w punkcie 3a postanowienia ustalające opłatę stosunkową w kwocie 4.987,75 zł, natomiast skargę powoda w pozostałej części oddalił. Nadto Sąd zasądził od dłużnika M. S. na rzecz powoda kwotę 100 zł tytułem kosztów wywołanych skargą. W uzasadnieniu swojego stanowiska Sąd wskazał, że w sprawie nie znajdzie zastosowania przepis art.49 ust. 4 u.k.s.e., ale przepis art. 49 ust. 5 u.k.s.e., gdyż nie doszło do umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela ani na podstawie art. 823 k.p.c., ani też nie doszło do wyegzekwowania żadnej kwoty na rzecz wierzyciela.

Postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin –Centrum w Szczecinie zostało zaskarżone przez Komornika, który wniósł w zażaleniu o uchylenie zaskarżonego postanowienia w punkcie I. Na skutek tego zażalenia Sąd Okręgowy w Szczecinie postanowieniem z 24 października 2014 zmienił punkt I zaskarżonego orzeczenia w taki sposób, że oddalił skargę na pkt 3a postanowienia Komornika z 16 kwietnia 2014 i zasądził od wierzyciela (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. na rzecz Komornika sądowego kwotę 30 zł tytułem kosztów postępowania odwoławczego. W uzasadnieniu orzeczenia Sąd Okręgowy wskazał, że w rozpatrywanej sprawie ziściły się przesłanki do naliczenia opłaty na podstawie art. 49 ust. 4 u.k.s.e. W ocenie Sądu wszczęcie egzekucji było niecelowe, gdyż przyczyną pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności było przedawnienie, które było dostrzegalne poprzez prostą analizę daty prawomocnego zakończenia postępowania rozpoznawczego. Trudno zatem przyjąć, by pozostało nie dostrzeżone przez wierzyciela, zwłaszcza, że był on reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika. Kwestia, kto złożył wniosek o umorzenie postępowania nie ma zdaniem Sądu znaczenia, skoro zgodnie z treścią art. 825 pkt 2 kpc wniosek taki w przypadku prawomocnego orzeczenia pozbawiającego wykonalności tytuł wykonawczy może złożyć każdy uczestnik postępowania egzekucyjnego, a więc zarówno dłużnik, jak i wierzyciel.

Sąd Okręgowy rozpoznający powództwo w niniejszej sprawie ustalił, że powód jako wierzyciel zapłacił koszty egzekucyjne zgodnie z postanowieniem Komornika Sądowego z 16 kwietnia 2014 w łącznej kwocie 5.046.11 zł. Dodatkowo uiszczył na rzecz Komornika kwotę 30 zł zasądzoną postanowieniem Sądu Okręgowego z 24 października 2014.

Zdaniem Sądu pierwszej instancji powództwo jest w znacznej części uzasadnione w oparciu o przepis art. 417¹ § 2 kc, zgodnie z którym, jeżeli szkoda została wyrządzona przez wydanie prawomocnego orzeczenia lub ostatecznej decyzji, jej naprawienia można żądać po stwierdzeniu we właściwym postępowaniu ich niezgodności z prawem, chyba, że przepisy odrębne stanowią inaczej. Sąd podał, że postępowaniem właściwym do stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia sądowego jest postępowanie ze skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem

prawomocnego orzeczenia, przy czym w myśl art. 424¹ § 1 kpc, można żądać stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego wyroku sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, jeżeli przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tego wyroku w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe. Z powołanego wyżej przepisu oraz z przepisów art. 519² kpc, art. 1148¹ § 3 kpc, art. 1151¹ § 3 kpc i art. 1215 § 3 kpc wynika, że skarga nie przysługuje od wszystkich orzeczeń, ale tylko od: wyroków sądu II instancji kończących postępowanie w sprawie, postanowień co do istoty sprawy wydanych przez sąd II instancji w postępowaniu nieprocesowym, w postępowaniu o uznanie i stwierdzenie wykonalności orzeczeń sądów państw obcych oraz w postępowaniu o uznanie i stwierdzenie wykonalności wyroku sądu polubownego wydanego za granicą lub ugody zawartej przed sądem polubownym za granicą. Od orzeczeń, od których skarga nie przysługuje, a takim jest bez wątpienia postanowienie Sądu Okręgowego w Szczecinie z 24 października 2014, z którym powód wiąże odpowiedzialność Skarbu Państwa, dochodzenie odszkodowania z tytułu szkody wyrządzonej przez wydanie prawomocnego orzeczenia niezgodnego z prawem jest możliwe bez uprzedniego stwierdzenia niezgodności orzeczenia z prawem w postępowaniu ze skargi, chyba że strona nie skorzystała z przysługujących jej środków prawnych, o czym stanowi art. 424^{1b} kpc.

Sąd wskazał, że powód stał na stanowisku, że orzeczenie Sądu Okręgowego w Szczecinie z 24 października 2014 jest niezgodne z prawem, gdyż po pierwsze: Sąd niesłusznie uznał powołując się na art. 49 ust. 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz.U.nr 133, poz. 882 ze zm., dalej zwana u.k.s.e.), iż powód niecelowo wszczął postępowanie egzekucyjne, po drugie nie zastosował art. 49 ust. 5 u.k.s.e., który w okolicznościach faktycznych sprawy powinien znaleźć zastosowanie.

Sąd podał, że wielokrotnie zmieniany przepis art. 49 u.k.s.e. dotyczy zasady i wysokości ponoszenia kosztów egzekucji należnych komornikowi. Ostatnia zmiana miała miejsce już po wszczęciu postępowania egzekucyjnego, którego dotyczy prawomocne orzeczenie i została wprowadzona ustawą z dnia 8 listopada 2013r. o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji (Dz.U. 2013.1513), wchodząc w życie w 26 grudnia 2013. Sąd stwierdził, że z uwagi na to, że ustawa zmieniająca nie zawierała przepisów przejściowych, należało stosować nowe uregulowania od chwili wejścia ich w życie także do postępowań egzekucyjnych będących w toku. W stanie faktycznym sprawy uwzględnić zatem należy przepis art. 49 u.k.s.e. w brzmieniu nadanym ww. ustawą, o treści:

Art. 49.1. W sprawach o egzekucję świadczeń pieniężnych komornik pobiera od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 15% wartości wyegzekwowanego świadczenia, jednak nie niższej niż 1/10 i nie wyższej niż trzydziestokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. Jednakże w przypadku wyegzekwowania świadczenia wskutek skierowania egzekucji do wierzytelności z rachunku bankowego, wynagrodzenia za pracę, świadczenia z ubezpieczenia społecznego jak również wypłacanych na podstawie przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, zasiłku dla bezrobotnych, dodatku aktywizacyjnego, stypendium oraz dodatku szkoleniowego, komornik pobiera od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 8% wartości wyegzekwowanego świadczenia, jednak nie niższej niż 1/20 i nie wyższej niż dziesięciokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego.

1a. W sprawach wymienionych w ust. 1 komornik ściąga opłatę od dłużnika proporcjonalnie do wysokości wyegzekwowanego świadczenia.

2. W sprawach o egzekucję świadczeń pieniężnych w przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela oraz na podstawie art. 823 Kodeksu postępowania cywilnego komornik pobiera od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 5% wartości świadczenia pozostałego do wyegzekwowania, jednak nie niższej niż 1/20 i nie wyższej niż dziesięciokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. Jednakże w razie umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela zgłoszony przed doręczeniem dłużnikowi zawiadomienia o wszczęciu egzekucji, komornik pobiera od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 1/20 przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego.

2a. Przepisu ust. 2 nie stosuje się jeżeli dłużnik wykaze, że orzeczenie na którym oparto klauzulę wykonalności zostało uchylone lub zmienione w taki sposób, iż nie nadaje się do wykonania, utraciło moc lub tytuł wykonawczy został pozbawiony wykonalności z przyczyn innych niż zaspokojenie wierzyciela. Przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio.

2b. Jeżeli wykazanie okoliczności, o których mowa w ust. 2a, nie było możliwe przed prawomocnym zakończeniem postępowania egzekucyjnego, dłużnik może złożyć wniosek o uchylenie postanowienia, o którym mowa w ust. 3, a w przypadku pobrania opłaty – także o jej zwrot. W tym przypadku dłużnik obowiązany jest wykazać, że orzeczenie na którym oparto klauzulę wykonalności zostało uchylone lub zmienione w taki sposób, iż nie nadaje się do wykonania, utraciło moc lub tytuł wykonawczy został pozbawiony wykonalności z przyczyn innych niż zaspokojenie wierzyciela. Przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio.

2c. Wniosek, o którym mowa z ust. 2b, wnosi się do komornika w terminie trzymiesięcznym; termin ten liczy się od daty uprawomocnienia się orzeczenia wywołującego skutki, o których mowa w ust. 2a, albo od dnia zaistnienia zdarzenia powodującego utratę mocy przez orzeczenie, na którym oparto klauzulę wykonalności.

3. W celu pobrania opłat, o których mowa w ust. 2, komornik wydaje postanowienie, w którym wzywa dłużnika do uiszczenia należności z tego tytułu w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia. Postanowienie po uprawomocnieniu się podlega wykonaniu w drodze egzekucji bez zaopatrywania w klauzulę wykonalności.

4. W przypadku niecelowego wszczęcia postępowania egzekucyjnego opłaty, o których mowa w ust. 1 i 2, uiszcza wierzyciel. W celu ich pobrania komornik wydaje postanowienie, w którym wzywa wierzyciela do uiszczenia należności z tego tytułu w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia. Postanowienie po uprawomocnieniu się podlega wykonaniu w drodze egzekucji bez zaopatrywania w klauzulę wykonalności.

5. W przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego z innych przyczyn, niż wskazane w ust. 2, komornik nie pobiera opłaty od tej części świadczenia, która nie została wyegzekwowana (...).

Sąd Okręgowy wskazał, że okoliczności faktyczne, w jakich doszło do obciążenia powoda kosztami egzekucji były w niniejszej sprawie niesporne i w całości wynikały z załączonych do pozwu dokumentów - komornik na wniosek dłużnika umorzył postępowanie w części, w której tytuł wykonawczy został pozbawiony wykonalności wskutek podniesienia przez dłużnika po wszczęciu egzekucji zarzutu przedawnienia i obciążył powoda jako wierzyciela opłatą egzekucyjną w wysokości 4.987,75 zł, obliczoną stosownie do treści art. 49 ust. 2 u.k.s.e. oraz wydatkami na łączną kwotę 58,36 zł. Zanim doszło do umorzenia komornik zdążył już pobrać od dłużnika w wyniku zajęcia jego wierzytelności całą egzekwowaną należność, ale nie przekazał jej wierzycielowi, tylko złożył do depozytu sądowego. Po umorzeniu postępowania egzekucyjnego środki zostały zwrócone dłużnikowi. Postanowienie komornika zostało zmienione przez Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie w ten sposób, że uchylono rozstrzygnięcie ustalające opłatę stosunkową w kwocie 4.987,75 zł, natomiast na skutek rozpoznania zażalenia Komornika na postanowienie Sądu w zakresie obejmującym rozstrzygnięcie o opłacie stosunkowej, Sąd Okręgowy w Szczecinie zmienił zaskarżone postanowienie Sądu I instancji w ten sposób, że skargę powoda dotyczącą rozstrzygnięcia Komornika o opłacie, oddalił.

W ocenie Sądu pierwszej instancji - uwzględniając treść art. 49 u.k.s.e. istotną kwestią wymagającą wyjaśnienia przed zastosowaniem właściwej normy prawnej jest to czy w niniejszej sprawie doszło do wyegzekwowania świadczenia, czy też nie. Komornik ustalając wysokość opłaty egzekucyjnej powołał się na treść art. 49 ust. 2 u.k.s.e., co wskazywałoby na to, że w tej części, w której postępowanie zostało umorzone traktował zwrócone dłużnikowi świadczenie jako pozostałe do wyegzekwowania. W zażaleniu na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie prezentował natomiast już odmienne stanowisko. Twierdził mianowicie, że skoro doszło do pobrania przez niego środków pieniężnych od dłużnika w wyniku zajęcia przysługujących mu wierzytelności, to mamy do czynienia z wyegzekwowaniem świadczenia, choć świadczenie nie zostało wierzycielowi przekazane tylko wróciło do rąk dłużnika. W ocenie Sądu orzekającego w niniejszej sprawie analiza treści przepisu i zmian jakie na przestrzeni ostatnich lat zostały w nim wprowadzone, jak również analiza orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego dotyczących

zgodności tego przepisu z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej prowadzi do wniosku, że opłata egzekucyjna została powiązana z efektywnością postępowania egzekucyjnego rozumianą jako zaspokojenie wierzyciela wskutek czynności egzekucyjnych komornika. Świadczenie wyegzekwowane to zatem takie świadczenie, które zostało pobrane od dłużnika wskutek czynności egzekucyjnych i przekazane wierzycielowi.

Zdaniem Sądu pierwszej instancji w sprawie, której dotyczy postanowienie Sądu Okręgowego w Szczecinie z 24 października 2014r. nie doszło do wyegzekwowania świadczenia, gdyż w części, w której komornik postępowanie umorzył, świadczenie to nie zostało przekazane wierzycielowi. Świadczenie to jest w rozumieniu art. 49 u.k.s.e. świadczeniem pozostałym do wyegzekwowania. Sam komornik ustalając opłatę egzekucyjną traktował świadczenie w części, co do której postępowanie zostało umorzone, jako świadczenie pozostałe do wyegzekwowania, o czym świadczy sposób określenia przez niego wysokości opłaty. W ocenie Sądu pobranie opłaty było w ustalonych i niespornych okolicznościach sprawy niezgodne z art. 49 u.k.s.e. Zdaniem Sądu zarówno z treści tego przepisu jak i z orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, że w przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego z innych przyczyn niż wskazane w ust. 2, a więc gdy wniosek o umorzenie postępowania nie pochodzi od wierzyciela i gdy podstawą umorzenia nie jest art. 823 kpc, nie pobiera się opłaty egzekucyjnej od tej części świadczenia, która nie została wyegzekwowana, czyli ściągnięta przez komornika w drodze czynności egzekucyjnych i przekazana wierzycielowi. Według Sądu okręgowego powyższe wynika wprost z art. 49 ust. 5 u.k.s.e. Sąd podkreślił jednocześnie, że art. 49 ust. 4 tej ustawy, który został wskazany przez komornika jako podstawa prawna obciążenia powoda opłatą egzekucyjną i na który powołał się Sąd Okręgowy w Szczecinie w postanowieniu z 24 października 2014 uwzględniającym zażalenie komornika na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie, odnosi się wyraźnie w swej treści do ust. 1 i 2, a zatem można ten przepis zastosować tylko wtedy, gdy zostały spełnione przesłanki pobrania opłaty egzekucyjnej, określone w art. 49 ust. 1 i 2, co według Sądu Okręgowego nie mało miejsca w tej sprawie.

Uwzględniając podniesione wyżej okoliczności Sąd stwierdził, że prawomocne postanowienie Sądu Okręgowego w Szczecinie z 24 października 2014 jest niezgodne z prawem, gdyż wbrew normie zawartej w art. 49 ust. 5 u.k.s.e. Sąd ten przyjął, że pobranie opłaty egzekucyjnej od świadczenia, które nie zostało wyegzekwowane wobec umorzenia postępowania egzekucyjnego i obciążenie nią powoda jako wierzyciela było uzasadnione. Przez wydanie tego postanowienia została wyrządzona powodowi szkoda, która obejmuje naliczoną niesłusznie opłatę egzekucyjną w kwocie 4.987,75 zł oraz zasądzoną postanowieniem na rzecz komornika kwotę 30 zł tytułem kosztów postępowania odwoławczego. Według Sądu bezzasadne jest natomiast żądanie odszkodowania w części obejmującej: kwotę 900 zł z tytułu kosztów postępowania zasądzonych od powoda na rzecz dłużnika, wydatki gotówkowe na kwoty 4,90 zł i 53,46 zł uiszczony na rzecz komornika oraz opłatę od skargi na czynności komornika w kwocie 100 zł, gdyż należności te nie pozostają w związku z prawomocnym orzeczeniem Sądu Okręgowego w Szczecinie, ale z prawomocnym postanowieniem Komornika i postanowieniem Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie. Takiego odszkodowania w związku z wydaniem tych postanowień powód nie mógłby się zresztą domagać, gdyż jak wynika z przywołanego na wstępie art. 424^{lb}k.p.c. warunkiem dochodzenia odszkodowania jest skorzystanie z przysługujących środków prawnych. Powód tymczasem nie zaskarżył w drodze skargi na postanowienie komornika rozstrzygnięcia w części obejmującej koszty postępowania w wysokości 900 zł, które przyznane zostały od niego na rzecz dłużnika. Sąd Rejonowy Szczecin- Centrum w Szczecinie, do którego została wniesiona skarga, nie badał zatem zasadności obciążenia powoda tymi kosztami. Przedmiotem jego rozstrzygnięcia były tylko opłata egzekucyjna i wydatki gotówkowe. Jeżeli chodzi o wydatki gotówkowe nadto, Sąd Rejonowy oddalił w tej części skargę powoda, natomiast powód od tego rozstrzygnięcia środka zaskarżenia nie wniósł. Jeśli chodzi o opłatę od skargi w wysokości 100 zł, to zauważyć należy, że została ona zasądzona na rzecz powoda od dłużnika postanowieniem Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z 25 lipca 2014 i to rozstrzygnięcie nie zostało zmienione.

Mając na uwadze podniesione wyżej okoliczności Sąd zasądził na rzecz powoda tytułem odszkodowania kwotę 5.017,75 zł. (4.987,75 zł + 30 zł) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 5 stycznia 2016r., a żądanie dalej idące jako nieuzasadnione oddalił. Podstawę prawną zasądzenia odsetek za opóźnienie jest art. 455 k.c. w zw. z art. 481 § 1 k.c. Przepis art. 455 k.c. stanowi, że jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania.

Art. 481 § 1 k.c. stanowi natomiast, że jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Termin zapłaty dochodzonego pozwem odszkodowania nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, dlatego dłużnik popada w opóźnienie dopiero gdy nie spełni świadczenia niezwłocznie po wezwaniu. W związku z tym, że powód przed wytoczeniem powództwa nie wzywał strony pozwanej do zapłaty odszkodowania (brak na to w każdym razie dowodów), zasadne jest zasądzenie odsetek za opóźnienie dopiero od dnia następnego po doręczeniu pozwu, czyli od 5 stycznia 2016, a nie od daty jego wniesienia.

Podstawę prawną orzeczenia o kosztach stanowi art. 100 zdanie 1 kpc przy uwzględnieniu, że powód wygrał sprawę w 82%, a pozwany w 12%. Po skompensowaniu wzajemnych roszczeń z tytułu zwrotu kosztów Sąd zasądził na rzecz powoda z tego tytułu kwotę 1.031,22 zł.

Apelację od tego wyroku wywiodła strona pozwana w zakresie pkt I i III, zarzucając naruszenie:

I. art. 424¹ § 1 k.p.c. w związku z art. 417 § 1 k.c. i art. 417¹ § 2 k.c. poprzez przyjęcie, że powód doznał szkody w wyniku wydania przez Pozwanego postanowienia z dnia 24.10.2014 r. sygn. akt II Cz 1855/14 które jest niezgodne z prawem;

II. art. 49 ust. 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji dalej u.k.s.e. - (poprzez błędne niezastosowanie), art. 49 ust. 2 i 5 u.k.s.e. (poprzez błędne zastosowanie) w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. mające istotny wpływ na wynik sprawy poprzez dokonanie błędnych ustaleń faktycznych, wskutek dowolnej oceny materiału dowodowego przez przyjęcie, że wszczęcie przez Wierzydciela/Powoda postępowania egzekucyjnego w okolicznościach danej sprawy nie było niecelowe;

III. art. 455 k.c. w zw. z art. 481 § 1 k.c. poprzez przyjęcie, iż Pozwany pozostaje od 5 stycznia 2016 (tj. od dnia następnego po doręczeniu pozwu) w zwłoce co do zapłaty na rzecz Powoda odszkodowania w wysokości 5.017,75 zł (4.987,75 zł + 30 zł) i zasądzenia od tego dnia świadczenia odsetek ustawowych za opóźnienie;

IV. art. 98 § 1 k.p.c. poprzez nieobciążenie Powoda kosztami procesu w tym kosztami zastępstwa procesowego na rzecz Skarbu Państwa - Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa wg. norm przepisanych.

Zdaniem strony pozwanej podniesione zarzuty uzasadniają wniosek o zmianę wyroku w zaskarżonej części i oddalenie powództwa oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego na rzecz Skarbu Państwa – Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa; ewentualnie: uchylenie zaskarżonego wyroku w pkt I i III i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania; w każdym zaś przypadku o zasądzenie od Powoda na rzecz Pozwanego zwrotu kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego na rzecz Skarbu Państwa - Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa według norm przepisanych.

Apelacja zawiera uzasadnienie odniesionych zarzutów.

Powód wniósł o oddalenie apelacji pozwanej w całości oraz o zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wraz z opłatą skarbową uiszczoną od pełnomocnictwa procesowego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja strony pozwanej okazała się zasadna.

Sąd odwoławczy przy tym nie stwierdził wadliwości postępowania przed Sądem pierwszej instancji skutkujących nieważnością postępowania. Kontrola instancyjna potwierdziła prawidłowość dokonanych przez Sąd Okręgowy ustaleń faktycznych dotyczących okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia w sprawie, stąd ustalenia te oraz wyprowadzone na ich podstawie wnioski prawne Sąd Apelacyjny podziela i przyjmuje za własne. Zdaniem Sądu odwoławczego jednak Sąd orzekający w pierwszej instancji błędnie zastosował przepis art. 417¹ § 2 kc w związku

z art. 77 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz z art. 424¹ § 1 kpc. Sąd pierwszej instancji – de facto – wypowiedział się po raz kolejny w kwestii zasadności skargi powoda na orzeczenia komornika w przedmiocie kosztów umorzonego postępowania egzekucyjnego, prezentując swój pogląd odnośnie interpretacji przepisu art. 49 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji, a jako że wnioski Sądu rozstrzygającego o zasadności powództwa w tej sprawie były zasadniczo zbieżne z wnioskami powoda, zaprezentowanymi w skardze na czynności komornika, Sąd uznał zgłoszone przez niego powództwo za w znacznej części uzasadnione. Tymczasem sąd w tym procesie odszkodowawczym nie jest sądem orzekającym w kolejnej instancji, co do zasadności skargi powoda na czynności komornika.

Dostrzec przy tym należy, że słusznie Sąd Okręgowy wskazał, że rozstrzygając w tej sprawie należało uwzględnić przepisu art. 417¹ § 2 kc, w myśl którego jeżeli szkoda została wyrządzona przez wydanie prawomocnego orzeczenia lub ostatecznej decyzji, jej naprawienia można żądać po stwierdzeniu we właściwym postępowaniu ich niezgodności z prawem, chyba, że przepisy odrębne stanowią inaczej. Prawidłowy jest też wywód Sądu pierwszej instancji odnoszący się do uzależnienia trybu postępowania o stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia sądowego od rodzaju i charakteru orzeczenia, co do którego strona formułuje zarzut bezprawności, ze wskazaniem na przepis art. 424¹ § 1 kpc, który stanowi, że można żądać stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego wyroku sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, jeżeli przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylene tego wyroku w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe. Słusznie zatem Sąd stwierdził również, kierując się unormowaniem art. art. 424^{1b} kpc, że od orzeczeń, od których skarga nie przysługuje, a takim jest bez wątpienia postanowienie Sądu Okręgowego w Szczecinie z 24 października 2014, z którym powód w tym procesie wiązał odpowiedzialność Skarbu Państwa, dochodzenie odszkodowania z tytułu szkody wyrządzonej przez wydanie prawomocnego orzeczenia niezgodnego z prawem jest możliwe bez uprzedniego stwierdzenia niezgodności orzeczenia z prawem w postępowaniu ze skargi, chyba że strona nie skorzystała z przysługujących jej środków prawnych.

Zważyć przy tym należy, że ustalając, czy można uznać, że określone orzeczenie pomimo wydania go w przewidzianej prawem procedurze i uzyskania cechy prawomocności, narusza jednak prawo, należy przyjąć, że niezgodność z prawem, o której mowa w art. 417¹ § 2 kc oraz art. 424¹ kpc musi przybrać postać kwalifikowaną. Oznacza to, że nie każda obiektywna sprzeczność ze wskazanym przepisem lub przepisami uzasadnia uznanie prawomocnego orzeczenia za niezgodne z prawem. Tylko w razie, gdy prawomocne orzeczenie narusza prawo w sposób rażący i jest niewątpliwie sprzeczne z przepisami niepodlegającymi różnej wykładni, z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć, albo wydane zostało przy zastosowaniu szczególnie rażąco błędnej wykładni, czyli wykazuje cechy tzw. bezprawia judykacyjnego można uznać go za sprzeczne z prawem. Takie pojęcie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia można uznać za utrwalone (zob. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 27 września 2012 r., SK 4/11, OTK-A rok 2012, nr 8, poz. 97 oraz wyroki Sądu Najwyższego z dnia 31 marca 2006 r., IV CNP 25/05, OSBC rok 2007, nr 1, poz. 17, z dnia 7 lipca 2006 r., I CNP 33/06, OSNC rok 2007, nr 2, poz. 35, z dnia 10 września 2015 r., II CNP 60/14, z dnia 8 kwietnia 2016 r., I CNP 21/15, z dnia 25 listopada 2015 r., IV CNP 9/15). Niezgodność z prawem, która stanowi podstawę odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa musi mieć elementarny i oczywisty charakter. Tylko tak negatywnie kwalifikowane orzeczenia mogą stanowić podstawę roszczeń odszkodowawczych. Przemawia za tym wykładnia celowościowa, funkcjonalna i systemowa reguł odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną wydaniem orzeczenia niezgodnego z prawem, mających materialną podstawę w treści art. 417¹ § 2 kc.

W orzecznictwie utrwalony jest pogląd, że stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia to ustalenie jego bezprawności, które nie może nastąpić bez sięgnięcia do istoty władzy sądowniczej, tj. orzekania w warunkach niezawisłości, w sposób bezstronny, zależny nie tylko od obowiązujących ustaw, ale także od "głosu sumienia" sędziego oraz jego swobody w ocenie prawa i faktów stanowiących podłoże sporu. Swoboda ocen sędziego wynika nie tylko z władzy sędziowskiej, ale także z prawa pozytywnego, często posługującego się pojęciami niedookreślonymi i klauzulami generalnymi albo dekretującego wolność decyzji sędziego. Treść orzeczenia zależy również od rezultatów wykładni, które mogą być różne, w zależności od jej przedmiotu, metod oraz podmiotu,

który jej dokonuje. Z istoty wykładni wynika więc wiele możliwych interpretacji, a sam fakt wykładni z natury rzeczy nacechowany jest subiektywizmem. Już z tych powodów uzasadnione jest, aby w odniesieniu do działalności jurysdykcyjnej sądu sformułować autonomiczne pojęcie bezprawności. Jeśli więc na gruncie odpowiedzialności cywilnej bezprawność oznacza generalnie naruszenie normy właściwego zachowania się, wynikającego z ustawy lub z umowy międzynarodowej, to w odniesieniu do odpowiedzialności za wydanie orzeczenia sądowego musi być skorygowana specyfiką władzy sądowniczej oraz jej ustrojem (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 9 stycznia 2015 r., IV CNP 5/14 oraz z dnia 25 listopada 2015 r., IV CNP 9/15).

Dlatego w judykaturze Sądu Najwyższego jednolicie przyjmuje się, że przesłanką skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest stwierdzenie niezgodności orzeczenia z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć oraz takie, które zostało wydane w wyniku rażąco błędnej wykładni lub zastosowania prawa, które jest oczywiste i nie wymaga głębszej analizy prawniczej (por. np. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 9 marca 2006 r., sygn. II BP 6/05, OSNP 2007, nr 3-4, poz. 42; z dnia 31 marca 2006 r., sygn. IV CNP 25/05, OSNC 2007, Nr 1, poz. 17; z dnia 21 lutego 2007 r., sygn. I CNP 71/06; z dnia 8 stycznia 2008 r., sygn. I BP 40/07; z dnia 10 czerwca 2008 r., sygn. I BP 54/07; z dnia 22 lipca 2010 r., sygn. I CNP 100/09; z dnia 3 czerwca 2009 r., sygn. IV CNP 18/09; z dnia 5 września 2008 r., sygn. I CNP 27/08; z dnia 20 stycznia 2011 r., sygn. I BP 4/10); (por. m.in. wyroki SN z dnia 21 lutego 2007 r. I CNP 71/06 z dnia 14 stycznia 2007 r. V CNP 132/06 Biul. SN 2007/4/14, z dnia 7 lipca 2007 r. I CNP 33/06 OSNC 2007/2/35; z dnia 14 kwietnia 2008 r., sygn. II BP 62/07; z dnia 25 marca 2009 r., sygn. V CNP 93/08, z dnia 3 czerwca 2009 r., sygn. IV CNP 116/08; z dnia 20 stycznia 2011 r., sygn. I BP 4/10).

Bezprawność jurysdykcyjna nie może być traktowana jako podstawa do dochodzenia roszczeń odszkodowawczych od Państwa w odniesieniu do każdego wadliwego orzeczenia. Tezę, że niezgodność z prawem prawomocnego orzeczenia musi być rażąca i kwalifikowana potwierdził Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 27 września 2012 r., (SK 4/11, OTK-A 2012/8/97, Dz.U. 2012, poz. 1104) uznając, że kwalifikowanie w ten sposób niezgodności z prawem na gruncie art. 424⁽¹⁾ § 1 KPC, jest zgodne z art. 77 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Także w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości (Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej) dopuszcza się dochodzenie od państwa naprawienia szkody wyrządzonej naruszeniem prawa wspólnotowego tylko wtedy, gdy naruszenie jest „kwalifikowane”, „wystarczająco poważne” albo ma „odpowiedni ciężar” zob. Jacek Gudowski (w:) System Prawa Procesowego Cywilnego. Środki zaskarżenia, Tom III, część druga, s. 1580 i wymienione tam orzecznictwo Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości).

Zdaniem Sądu Apelacyjnego przywołane przez powoda orzeczenie Sądu Okręgowego w Szczecinie z 24 października 2014, wydane w sprawie II Cz 1855/14 nie spełnia tych kryteriów.

Dostrzec należy, że już tylko w postępowaniu zakończonym ww. postanowieniem przedstawiono różne interpretacji przepisu art. 49 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji, inna jeszcze została zaprezentowana przez Sąd Okręgowy, który wdał zaskarżone orzeczenie w tej sprawie. Dodać przy tym trzeba, że zarówno użyte w przepisie tym niejednoznaczne sformułowania (co – między innymi obrazuje wywód Sądu pierwszej instancji odnośnie pojęcia „świadczenia wyegzekwowanego”, czy też wywód apelacji w zakresie rozumienia „niecelowej egzekucji”), jak też częste zmiany już tylko samego przepisu art. 49 wpływające na brak spójności zawartych w przepisie tym norm, wywoływać mogą wątpliwości, co do jego wykładni.

Zwrócić też należy uwagę, że Sąd orzekający w pierwszej instancji wskazując na konieczność rozstrzygnięcia, czy przyznanie komornikowi kosztów w realiach wszczętego przez wierzyciela postępowania o wyegzekwowanie roszczenia przedawnionego, pozostaje w zgodzie z przyjętą w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji zasadą uzyskania przez komornika wynagrodzenia za efektywną pracę, skupił się jednocześnie na wyjaśnieniu samego pojęcia „wyegzekwowania świadczenia”, pomijając, że w tej sprawie czynności egzekucyjne komornika doprowadziły do uzyskania od dłużnika środków niezbędnych na zaspokojenie wierzyciela, a ich nie przekazanie wierzycielowi (a wręcz zwrot ostatecznie dłużnikowi) stanowiło wynik skuteczności powództwa dłużnika o pozbawienie wykonalności tytułu, na podstawie którego wierzyciel zdecydował się wszcząć egzekucję, mimo

przedawnienia zasądzonego nie roszczenia. Powstała zatem sytuacja, w której komornik był skuteczny, jego czynności doprowadziły do uzyskania środków na zaspokojenie wierzyciela, ale wskutek podjętych przez dłużnika – zgodnie z prawem – działań, do zaspokojenia wierzyciela nie doszło.

W ocenie Sądu Apelacyjnego już tylko z podanych wyżej przyczyn brak jest podstaw aby uznać, że przyjęta przez Sąd Okręgowy w orzeczeniu z 24 października 2014 koncepcja, co do obciążenia kosztami postępowania egzekucyjnego wierzyciela, w sytuacji kiedy zaistniało jedno ze zdarzeń z art. 49 ust. 2a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji pozostaje w rażącej sprzeczności z prawem.

Dodać należy, że za racjonalną w realiach tej sprawy uznać należy wykładnię Sądu Okręgowego w sprawie sygn. akt II Cz 1855/14, która uwzględniając efektywność działania komornika, ryzykiem poniesienia kosztów postępowania obarcza wierzyciela, przy zastosowaniu regulacji z art. 49 ust. 4. Koncepcja ta – wbrew twierdzeniom powoda – nie pozbawia powoda możliwości wszczęcia egzekucji o roszczenie przedawnione, tylko - podobnie jak w przypadku nie budzącej wątpliwości procesowej sytuacji wytoczenia powództwa o przedawnione roszczenie – wskazuje na konieczność liczenia się z faktem skorzystania przez dłużnika z zarzutu przedawnienia, dyskredytując tym samym cel wytoczenia egzekucji.

Mając na uwadze powyższy przyjęć należało, iż Sąd Okręgowy w zaskarżonym wyroku bezzasadnie uznał, że postanowienie Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 24 października 2014 r., sygn. akt II Cz 1855/14, stanowi podstawę odpowiedzialności pozwanego na zasadzie art. 424¹ § 1 kpc w związku z art. 417¹ § 2 kc, co zgodnie z przepisem art. 386 §1 kpc skutkowało zmianą zaskarżonego rozstrzygnięcia w postulowanym przez stronę apelującą kierunku.

O kosztach zarówno postępowania pierwszoinstancyjnego, jak i odwoławczego Sąd orzekł na podstawie art. 102 kpc, zgodnie z którym w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami.

Wskazać należy, że do okoliczności branych pod uwagę przy ocenie przesłanek zastosowania dyspozycji omawianego przepisu zaliczyć można zarówno te związane z samym przebiegiem postępowania, jak też dotyczące sytuacji stron, przy czym omawiany przepis nie wymaga, aby strona wygrywająca postępowanie postępowała niewłaściwie lub w sposób umożliwiający przypisanie jej winy (kom. bieżący do art. 102 –LEX, post. SN z 20 XII 1973, II CZ 210\73-LEX nr 7366). Do wypadków szczególnych w rozumieniu art. 102 można także zaliczyć sytuacje wynikające z charakteru żądania poddanego pod rozstrzygnięcie sądu (post. SN z 11 IX 1973, I CZ 122/73).

W niniejszej sprawie powódka wniosła o zasądzenie na jej rzecz odszkodowania w związku z wydaniem przez Sąd niezgodnego z prawem orzeczenia nie będącego wyrokiem, co do którego, wobec wyczerpania przez powódkę procedury instancyjnej, nie przysługują jej dalsze środki zaskarżenia.

W ocenie Sądu odwoławczego przesłankę szczególnych okoliczności tej sprawy wywodzić należy z niemożności obarczania uczestników procesów sądowych niespójnymi – między innymi z uwagi na często wprowadzane zmiany – a tym samym niejasnymi interpretacyjnie przepisami prawa.

Wiesława Kaźmierska Małgorzata Gawinek Danuta Jezierska